

Bitne informacije za preduzetnike, d.o.o. i poljoprivredne proizvođače!

Sadržaj novog broja Preduzetničkog informatora:

AGENCIJA ZA PRIVREDNE REGISTRE (APR) BRIŠE PREUZETNIKA PO SILI ZAKONA AKO MU JE POSLOV- NI RAČUN U BLOKADI DUŽE OD DVE GODINE

Agencija za privredne registre (APR) je postavila na svoj web-sajt informaciju, da počev od 18. novembra 2013. godine briše preduzetnika iz Registra privrednih subjekata, ako mu je poslovni račun u blokadi duže od dve godine, na osnovu zahteva Narodne banke Srbije.

⇒ strana 2

ZAKON O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOHODAK GRAĐANA

("Službeni glasnik RS", broj 108 od 6. decem-
bra 2013. godine)

U okviru izmena i dopuna Zakona, u ovom tekstu su obuhvaćene sledeće teme:

- Preduzetnici
- Preduzetnici - Lična zarada preduzetnika
- Novim izmenama i dopunama Zakona (novim članom 33a) precizirane su obaveze za preduzetnika, koji se opredeli za isplatu lične zarade. Ova odredba primenjuje se od 07. decembra 2013. godine.
- Preduzetnici - koje se ne opredeljuju za isplatu lične zarade
- Preduzetnici -Samooprezivanje
- Zarada za fizička lica upućena na rad u inostranstvu
- Poljoprivrednici

⇒ strana 2

ZAKON O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOBIT PRAVNIH LICA

("Službeni glasnik RS", broj 108 od 6. decem-
bra 2013. godine)

Ovim Izmenama Zakona izvršeno je ukidanje prava na poreske podsticaje (poreski kredit) po osnovu ulaganja u osnovna sredstva, brisanjem člana 48. Zakona. Ove Izmene i dopune primenjivaće se od 01. januara 2014. godine.

⇒ strana 3

ZAKON O IZMENAMA ZAKONA O POREZU NA DODATU VREDNOST

("Službeni glasnik RS", broj 108 od 6. decem-
bra 2013. godine)

Zakon o izmenama Zakona o PDV primenjuje se od 01. januara 2014. godine.

⇒ strana 3

ZAKON O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DOPRINOSIMA ZA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE

("Službeni glasnik RS", broj 108 od 6. decembra 2013.
godine) je stupio na snagu 07. decembra 2013. godine

Najbitnije izmene se odnose na plaćanje doprinosa za osnivače, koji nisu zasnovali radni odnos u svom privrednom društvu.

⇒ strana 4

POPIS IMOVINE I OBAVEZA NA KRAJU 2013. GODINE

Pravna lica, odnosno preduzetnici dužni su da izvrše popis imovine i obaveza i da usklađuju stanje po knjigama sa stanjem po popisu na kraju poslovne godine.

⇒ strana 4

ZAKON O LEGALIZACIJI OBJEKATA

("Službeni glasnik RS", broj 95/2013 od 31.
oktobra 2013. godine)

Dana 01.11.2013. godine stupio je na snagu Zakon o legalizaciji objekata, po kom Zakonu je dozvoljeno podnošenje zahteva za legalizaciju u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu istog do 30.01.2014. godine.

⇒ strana 4

ZAKONSKA OBAVEZA DA SE DO KRAJA GODINE ISKORISTI PRVI DEO GODIŠNJEG ODMORA ZA 2013. GODINE

Poslodavac može da odluči da zaposleni prvi deo godišnjeg odmora koristi najmanje dve radne nedelje neprekidno, a ostatak do kraja kalendar-
ske godine.

⇒ strana 4

DRŽAVNI PRAZNICI REPUBLIKE SRBIJE U DECEMBRU 2013. I JANUARU 2014. GODINE

U decembru katolici i pripadnici drugih hrišćanskih verskih zajednica imaju pravo da ne rade na dan verskog praznika, na prvi dan Božića (25. decem-
bar), u januaru se praznuje državni praznik Nova godina (1. i 2. januara) i verski praznik, prvi dan Božića (7. januar).

⇒ strana 5

OBAVEZA ISPLATE OTPREMNINE ZAPOSLENOM KOJI JE PROGLAŠEN TEHNOLOŠKIM VIŠKOM

Zaposleni ima pravo na otpremninu, pre otkaza ugovora o radu, ako mu je usled tehnoloških, ekonomskih ili organizacionih promena prestala potreba za obavljanjem određenog posla ili je došlo do smanjenja obima posla i iz tog razloga mu je prestao radni odnos, odnosno kada je proglašen tehnološkim viškom.

Primer Rešenja o otkazu ugovora o radu usled ekonomskih i organizacionih promena.

⇒ strana 5

**Ovde možete
čitati komentare i
objašnjenja važnih zakon-
skih promena odnosno propisa
koja će olakšati vaše poslovanje!**

AGENCIJA ZA PRIVREDNE REGISTRE (APR) BRIŠE PREDUZETNIKA PO SILI ZAKONA AKO MU JE POSLOVNI RAČUN U BLOKADI DUŽE OD DVE GODINE

Agencija za privredne registre (APR) je postavila na svoj web-sajt informaciju, da počev od 18. novembra 2013. godine briše preduzetnika iz Registra privrednih subjekata, ako mu je poslovni račun u blokadi duže od dve godine, na osnovu zahteva Narodne banke Srbije.

Članom 91. stav 6. tačka 3) Zakona o privrednim društvima („Sl. glasnik RS“, br. 36/2012, 99/2012) propisano je sledeće: Preduzetnik prestaje sa radom po sili zakona ako mu je poslovni račun u blokadi duže od dve godine, na osnovu zahteva za brisanje preduzetnika iz registra koji podnese Narodna banka Srbije ili Poreska uprava.

APR će na svojoj internet stranici objavljivati podatke o brisanom preduzetniku, po sili zakona. ■

ZAKON O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOHODAK GRAĐANA

(“Službeni glasnik RS”, broj 108 od 6. decembra 2013. godine)

PREDUZETNICI

Preduzetnici - Lična zarada preduzetnika

Preduzetnik koji porez plaća na stvarni prihod od samostalne delatnosti može da se opredeli za isplatu lične zarade. Isplata lične zarade preduzetnika nije obaveza, već je mogućnost. O ovoj temi detaljno smo pisali u Preduzetničkom informatoru Jun/1-2013.

Novim izmenama i dopunama Zakona (novim članom 33a) precizirane su obaveze za preduzetnika, koji se opredeli za isplatu lične zarade. Ova odredba primenjuje se od 07. decembra 2013. godine.

Preduzetnik koji se opredeli za isplatu lične zarade, dužan je da u pisanom obliku dostavi obaveštenje nadležnom poreskom organu o svom opredeljenju da vrši isplatu lične zarade. Ovo Obaveštenje dostavlja se najkasnije do 15. decembra tekuće godine za period od 1. januara naredne godine.

Izuzetno, s obzirom na kratkoću roka od stupanja na snagu Zakona, preduzetnik koji se opredeli da u 2014. godini isplaćuje ličnu zaradu, dužan je da u pisanom obliku dostavi obaveštenje nadležnom poreskom organu o svom opredeljenju da vrši isplatu lične zarade zaključno sa 31. januarom 2014. godine. Dopunom člana 94. Zakona, predviđeno je da Preduzetnik koji u toku godine započne obavljanje samostalne delatnosti, dužan je da podnese poresku prijavu u kojoj će dati procenu prihoda i rashoda, odnosno procenu prometa do kraja prve poslovne godine, kao i procenu mesečne akontacije poreza, odnosno opredeljenje da će isplaćivati ličnu zaradu, najkasnije u roku od 15 dana od dana upisa u registar nadležnog organa.

Preduzetnik koji se opredeli za isplatu lične zarade, ovakvo opredeljenje ne može da menja tokom poreskog perioda. Ako se preduzetnik opredeli da prestane sa isplatom lične zarade, dužan je da o tome u pisanom obliku dostavi obaveštenje nadležnom poreskom organu do 15. decembra tekuće godine.

Preduzetnici - koje se ne opredeljuju za isplatu lične zarade

Dopunom člana 37a Zakona, Preduzetnicima se u rashode u poreskom bilansu priznaje obračunati i plaćeni doprinosi za lično obavezno socijalno osiguranje po osnovu samostalne delatnosti ako se preduzetnik nije opredelio za isplatu lične zarade. Ova odredba se primenjuje od 01. januara 2014. godine.

Preduzetnici - Samooprezivanje

Podsećamo Preduzetnike da utvrđivanje poreza na dobit od poslovanja preduzetnika, koji vodi poslovne knjige (bez obzira da li ih vode po sistemu dvojnog ili prostog knjigovodstva i nezavisno od toga da li su se opredelili za isplatu lične zarade ili ne), vrši se samooprezivanjem, a ne rešenjem poreskog organa. Utvrđivanje poreza samooprezivanjem primenjavaće se od 01. januara 2014. godine.

Zarada za fizička lica upućena na rad u inostranstvu

Novim izmenama Zakona (član 15b) regulisana je osnovica poreza na dohodak građana za fizička lica - rezidente Republike koji su upućeni u inostranstvo radi obavljanja poslova za pravna lica - rezidente Republike, prema sledećem: osnovicu poreza na zarade čini isplaćeni novčani iznos zarade za izvršeni rad, tj. nije predviđeno umanjenje poreske osnovice za iznos od 11.000 dinara mesečno. Ova odredba primenjuje se od 07. decembra 2013. godine.

POLJOPRIVREDNICI

Član 31. Zakona o porezu na dohodak građana (“Službeni glasnik RS”, broj 47/2013 od 29. maja 2013. godine) reguliše predmet oporezivanja prihodom od samostalne delatnosti, i to:

Nastavak na 3. strani

“Prihodom od samostalne delatnosti smatra se prihod ostvaren od privrednih delatnosti, uključujući i delatnosti poljoprivrede i šumarstva, pružanjem profesionalnih i drugih intelektualnih usluga, kao i prihod od drugih delatnosti, ukoliko se na taj prihod po ovom zakonu porez ne plaća po drugom osnovu.

Prihodom od samostalne delatnosti smatra se i prihod ostvaren trajnim ili sezonskim iskorišćavanjem zemljišta u nepoljoprivredne svrhe (vađenje peska, šljunka i kamenja, proizvodnja kreča, cigle, crepa, čumura i sl.), inkubatorskom proizvodnjom živine i drugim sličnim delatnostima, nezavisno od toga da li su kao samostalne delatnosti registrovane kod nadležnog organa”.

Član 32. istog Zakona reguliše poreskog obveznika-poreza na prihode od samostalne delatnosti, i to:

“Obveznik poreza na prihode od samostalne delatnosti je fizičko lice koje ostvaruje prihode obavljanjem delatnosti iz člana 31. ovog zakona, i svako drugo fizičko lice koje je obveznik poreza na dodatu vrednost u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na dodatu vrednost (u daljem tekstu: preduzetnik).

Obveznik poreza iz stava 1. ovog člana po osnovu prihoda od poljoprivrede i šumarstva je fizičko lice - nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstva upisano u registar poljoprivrednih gazdinstava u skladu sa propisima koji uređuju tu oblast i koje vodi poslovne knjige u skladu sa članom 43. stav 2. ovog zakona.”

Republika Srbija Ministarstvo finansija Republike Srbije je objavilo na svom web-sajtu 9. decembra 2013. godine: Objašnjenje koje se odnosi na vođenje poslovnih knjiga fizičkog lica koje ostvaruje prihod od poljoprivrede i šumarstva počev od 1. januara 2014. godine, prema zakonu kojim se uređuje porez na dohodak građana.

“Fizičko lice koje ostvaruje prihode obavljanjem delatnosti poljoprivrede i šumarstva, odnosno prihode od prodaje poljoprivrednih i šumskih proizvoda (u daljem tekstu: prihod od poljoprivrede) stiče status preduzetnika:

1) *po sili zakona - ukoliko je obveznik poreza na dodatu vrednost u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na dodatu vrednost (ovo rešenje uvedeno je istovremeno sa uvođenjem poreza na dodatu vrednost - počev od 1. januara 2005. godine);*

2) *po sopstvenom opredeljenju - ukoliko je reč o nosiocu porodičnog poljoprivrednog gazdinstva upisanom u registar poljoprivrednih gazdinstava u skladu sa propisima kojima se uređuje registracija poljoprivrednih gazdinstava koji se opredelio da ima svojstvo preduzetnika. Predmetno opredeljenje vrši se podnošenjem poreske prijave nadležnom poreskom organu (Obrazac PPDG-1).*

Samo u navedenim slučajevima postoji obaveza vođenja poslovnih knjiga u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na dohodak građana.

Fizičko lice koje ostvaruje prihod od poljoprivrede, a nema status preduzetnika nema ni obavezu vođenja poslovnih knjiga.” ■

**ZAKON O IZMENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O POREZU NA DOBIT PRAVNIH
LICA (“Službeni glasnik RS”, broj 108 od 6.
decembra 2013. godine)**

Ovim Izmenama Zakona izvršeno je ukidanje prava na poreske podsticaje (poreski kredit) po osnovu ulaganja u osnovna sredstva, brisanjem člana 48. Zakona. Ove izmene i dopune primenjivaće se od 01. januara 2014. godine.

Navedena izmena se ne odnosi na ulaganja u osnovna sredstva i u nematerijalnu imovinu, koja su izvršena u skladu sa zakonom do kraja 2013. godine, što znači poreski obveznik ima pravo na poreski kredit po osnovu ovih ulaganja prilikom utvrđivanja poreza na dobit za 2013. godinu.

Znači, poreski obveznik koji je do 31. decembra 2013. godine ostvario pravo na poreski podsticaj iz člana 48. Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Službeni glasnik RS”, br. 25/01, 80/02, 80/02-dr. zakon, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12 i 47/13) i iskazao podatke u poreskom bilansu i poreskoj prijavi za 2013. godinu, može to pravo da koristi do isteka roka i na način propisan tim zakonom. ■

**ZAKON O IZMENAMA ZAKONA O POREZU
NA DODATU VREDNOST
 (“Službeni glasnik RS”, broj 108 od 6.
decembra 2013. godine)**

Ovim Izmenama Zakona regulisano je sledeće:

- Posebna stopa PDV za promet dobara i usluga ili uvoz dobara povećava se na 10%;
- Personalni računari i komponenti od kojih se sastoji personalni računari oporezuju se sa 20%;
- Izmenjen stav 1. člana 34. Zakona o PDV odnosi se na Poljoprivrednike, na regulisanje prava na PDV nadoknadu, tako da glasi:

“Fizička lica koja su vlasnici, zakupci i drugi korisnici poljoprivrednog i šumskog zemljišta i fizička lica koja su kao nosioci, odnosno članovi poljoprivrednog gazdinstva upisana u registru poljoprivrednih gazdinstava u skladu sa propisom kojim se uređuje registracija poljoprivrednih gazdinstava (u daljem tekstu: poljoprivrednici), imaju pravo na nadoknadu po osnovu PDV (u daljem tekstu: PDV nadoknada), pod uslovima i na način određen ovim zakonom.”

Zakon o izmenama Zakona o PDV primenjuje se od 01. januara 2014. godine. ■

ZAKON O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DOPRINOSIMA ZA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE

(“Službeni glasnik RS”, broj 108 od 6. decembra
2013. godine)

Najbitnije izmene se odnose na plaćanje doprinosa za osnivače, koji nisu zasnovali radni odnos u svom privrednom društvu, i to:

- Osnovica doprinosa za osnivače, odnosno članove privrednog društva je najmanje najniža mesečna osnovica;
- Doprinosi za osnivača, odnosno člana privrednog društva obračunava i plaća privredno društvo čiji je član, najkasnije do 15. u mesecu za prethodni mesec. ■

POPIS IMOVINE I OBAVEZA NA KRAJU 2013.GODINE

U skladu sa članom 16. stav 2. Zakona o računovodstvu (“Službeni glasnik RS”, broj 62/13) pravno lice, odnosno preduzetnik vrši popis imovine i obaveza i usklađuje stanje po knjigama sa stanjem po popisu na kraju poslovne godine.

Obveznici koji utvrde oporezivi manjak dobara i oporeziv rashod dobara po popisu sa stanjem na dan 31.12.2013.godine, obračunaju PDV po stopi od 10% i 20%. Povećanje posebne stope PDV sa 8% na 10% se primenjuje od 01. januara 2014.godine. Obračun PDV na manjak dobara nastaje danom donošenja odluke nadležnog organa pravnog lica ili preduzetnika o usvajanju popisa, tj. tokom meseca januar 2014.godine. ■

ZAKON O LEGALIZACIJI OBJEKATA ("Službeni glasnik RS", broj 95/2013 od 31. oktobra 2013. godine)

Dana 01.11.2013. godine stupio je na snagu Zakon o legalizaciji objekata. Po ovom Zakonu dozvoljeno je podnošenje zahteva za legalizaciju u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu istog, što znači da se novi zahtevi za legalizaciju mogu podnositi do 30.01.2014. godine (član 40. Zakona).

Postupci po zahtevima za legalizaciju podneti do dana stupanja na snagu ovog Zakona, a koji nisu okončani, okončaće se po odredbama ovog Zakona o legalizaciji (član 39.). U slučaju da je podnet zahtev ili prijava do 11.03.2010. godine, isti se smatraju zahtevom u smislu ovog Zakona, te nije potrebno podnositi novi zahtev (član 40.).

Zahtev za legalizaciju podnosi se za objekte ili delove objekata za koje nije izdata građevinska dozvola, za koje nije izdata upotrebna dozvola, odnosno za objekte kod kojih je odstupljeno od građevinske dozvole i potvrđenog glavnog projekta. Članom 7. Zakona je regulisano da rešenje o građevinskoj i upotrebnoj dozvoli za stambene, poslovno-stambene i poslovne objekte preko 300 m² koji se sastoje od više posebnih delova, sadrži i specifikaciju posebnih delova objekta, kao i da vlasnici posebnih delova plaćaju naknadu za uređivanje građevinskog zemljišta za objekat (kroz plaćanja naknade za posebne delove).

Uz zahtev za legalizaciju podnosi se: 1) geodetski snimak, 2) projekat izvedenog objekta u tri primerka, 3) dokaz o pravu korišćenja, svojine, odnosno zakupa na građevinskom zemljištu, odnosno dokaz o pravu svojine na objektu, 4) dokaz o uređivanju odnosa u pogledu plaćanja naknade za uređivanje građevinskog zemljišta i 5) dokaz o uplati administrativne takse (član 12.). Članom 22. stav 2. Zakona regulisano je da se dokaz o uređivanju odnosa u pogledu plaćanja naknade za uređivanje građevinskog zemljišta dostavlja kada vlasnik bespravno izgrađenog objekta primi obaveštenje o mogućnosti legalizacije.

Članom 25. Zakona propisano je da je vlasnik bespravno izgrađenog objekta u obavezi da u roku od 30 dana od prijema obaveštenja o mogućnosti legalizacije, dostavi ogranu koji vodi postupak dokaz da je podneo zahtev za uređivanje međusobnih odnosa u pogledu naknade za uređivanje građevinskog zemljišta.

Članom 3. Zakona je određeno za koje objekte nije moguće izdati građevinsku dozvolu a to su klizišta, močvarno tlo, neadekvatan materijal, površine javne namene, prvi stepen zaštite prirodnog dobra, u zoni dobra od izuzetnog značaja... ■

ZAKONSKA OBAVEZA DA SE DO KRAJA GODINE ISKORISTI PRVI DEO GODIŠNJEG ODMORA ZA 2013. GODINE

U Preduzetničkom informatoru iz oktobra/1-2012 pisano je o pravima i obavezama zaposlenog na prvi deo godišnjeg odmora, dok u broju februar/1-2013 godine su obrađeni kriterijumi za utvrđivanje godišnjeg odmora, sa primerom rešenja o korišćenju godišnjeg odmora. U ovom tekstu dajemo dodatno obrazloženje o tome kako i na koliko se delova može koristiti godišnji odmor, a u skladu sa odredbama Zakonu o radu ("Službeni glasnik RS" br. 24/05, 61/05, 54/09 i 32/13).

Na osnovu člana 73. Zakona proizilazi da je poslodavac dužan da zaposlenom u toku kalendarske godine obezbedi korišćenje prvog dela godišnjeg odmora u trajanju od najmanje tri radne nedelje u konti-

Nastavak na 5. strani

nuitetu, a drugi deo najkasnije do 30. juna naredne godine. O vremenu korišćenja godišnjeg odmora odlučuje poslodavac, uz prethodnu konsultaciju zaposlenog (član 75. stav 1. Zakona).

Izuzetno, na zahtev zaposlenog i u zavisnosti od potrebe posla, poslodavac može da odluči da zaposleni prvi deo godišnjeg odmora koristi najmanje dve radne nedelje neprekidno, a ostatak do kraja kalendarske godine, u skladu sa Konvencijom MOR 132 o plaćenom godišnjem odmoru. Takođe, zaposlenom treba omogućiti korišćenje drugog dela godišnjeg odmora u kontinuitetu, a samo izuzetno i na zahtev zaposlenog u više delova.

Navedeni stav smo naveli u skladu sa Mišljenjem Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalne politike, br. 011-00-413/2012-02 od 15.1.2013. godine.

Određeni izuzetci od ovog pravila su:

- 1) zaposleni koji ima uslov za sticanje prava na korišćenje godišnjeg odmora, a isti nije iskoristio u kalendarskoj godini zbog odsutnosti sa rada radi korišćenja porodiljskog odsustva, odsustva sa rada radi nege deteta i posebne nege deteta, ima pravo da taj odmor iskoristi do 30. juna naredne godine;
- 2) zaposleni koji je započeo godišnji odmor u kalendarskoj godini, pa ga pre isteka roka od tri nedelje prekine zbog bolesti koja traje do kraja kalendarske godine, ima pravo da taj odmor iskoristi do 30. juna naredne godine;
- 3) zaposleni koji je prvi put zasnovao radni odnos i u 2013. godini nema šest meseci neprekidnog rada ima pravo na srazmeran broj dana godišnjeg odmora za 2013. godinu, odnosno pravo na dvanaestinu godišnjeg odmora za svaki mesec dana rada u 2013. godini;
- 4) isto tako zaposlenom koji je zasnovao radni odnos na određeno vreme, a nema šest meseci neprekidnog rada u 2013. godini, mora mu se obezbediti pravo na korišćenje srazmernog broja dana godišnjeg odmora do kraja 2013. godine. Srazmeran broj dana godišnjeg odmora se računa na sledeći način: broj punog godišnjeg odmora :

$$12 = _ \times \text{broj meseci na koje je zasnovao radni odnos} = _ . \blacksquare$$

DRŽAVNI PRAZNICI REPUBLIKE SRBIJE U DECEMBRU 2013. I JANUARU 2014. GODINE

Na osnovu Zakona o državnim i drugim praznicima u Republici Srbiji ("Sl. glasnik RS", br. 43/01, 101/07 i 92/11) praznuju se sledeći praznici i to:

- u decembru katolici i pripadnici drugih hrišćanskih verskih zajednica imaju pravo da ne rade na dan verskog praznika, na prvi dan Božića (25. decembar);
- u januaru se praznuje državni praznik Nova godina (1. i 2. januara).
- u januaru se praznuje verski praznik prvi dan Božića (7. januar).

U dane državnih i verskih praznika koji se praznuju ne rade državni i drugi organi, privredna društva i drugi oblici organizovanja za obavljanje delatnosti ili usluga. ■

OBAVEZA ISPLATE OTPREMNINE ZAPOSLENOM KOJI JE PROGLAŠEN TEHNOLOŠKIM VIŠKOM

Zaposleni ima pravo na otpremninu ako mu je usled tehnoloških, ekonomskih ili organizacionih promena prestala potreba za obavljanjem određenog posla ili je došlo do smanjenja obima posla i iz tog razloga mu je prestao radni odnos, odnosno kada je proglašen tehnološkim viškom.

Zakonom o radu ("Službeni glasnik RS" br. 24/05, 61/05, 54/09 i 32/13) je propisana obaveza poslodavca da pre otkaza ugovora o radu, u smislu člana 179. tačka 9) Zakona, zaposlenom isplati otpremninu u visini utvrđenoj opštim aktom ili ugovorom o radu. Članom 158. Zakona o radu regulisano je da otpremnina ne može biti niža od zbira 1/3 zarade zaposlenog za svaku navršenu godinu rada u radnom odnosu za prvih 10 godina rada provedenih u radnom odnosu i 1/4 zarade zaposlenog za preko 10 navršenih godina rada ostvarenih u radnom odnosu.

Otpremnina se utvrđuje na osnovu zarade zaposlenog, vremena provedenog na radu i navršenih godina rada i to:

- Pod zaradom se podrazumeva prosečna mesečna (bruto) zarada isplaćena za poslednja tri meseca koja prethode mesecu u kojem se isplaćuje otpremnina;
- Vreme provedeno u radnom odnosu koje zaposleni ima je vreme u radnom odnosu zaposlenog bez obzira na to kod kog poslodavca je bio u radnom odnosu;
- Navršena godina u radnom odnosu se smatra ukupno 12 meseci rada u radnom odnosu i računa se počev od dana kada je zaposleni prvi put zasnovao radni odnos. *Nastavak na 6. strani*

Visina otpremnine utvrđena zakonom predstavlja minimalni iznos koji mora da se isplati. Opštim aktom ili ugovorom o radu može se utvrditi i veći iznos otpremnine. Ukoliko se izvrši isplata otpremnine preko neoporezivog iznosa, obračunava se porez na dohodak građana po stopi od 20% na osnovicu umanjenu za iznos normiranih troškova u visini od 20%.

Ukoliko je zaposleni prethodna tri meseca bio na bolovanju ili drugoj vrsti odsustva za šta je primio naknadu zarade, osnov za obračun otpremnine se utvrđuje tako što se iznos obračunate osnovne zarade uvećane za minuli rad podeli sa tri (Mišljenje Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalne politike, br. 011-00-01028/2206-02 od 20.09.2006. godine).

Zaposleni koji su zasnovali radni odnos sa nepunim radnim vremenom ostvaruju pravo na otpremninu utvrđenu na način i u visini propisanoj članom 158. i 159. Zakona o radu, odnosno na način opisan u ovom tekstu (Mišljenje Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalne politike, br. 011-00-1010/2006-02 od 18.09.2006. godine).

Dozvoljeno je da se na osnovu pisanog sporazuma poslodavca i zaposlenog utvrdi da će se isplata otpremnine izvršiti u određenom vremenskom periodu i u određenim rokovima nakon prestanka radnog odnosa. U sporazumu je potrebno utvrditi rokove isplate otpremnine ili krajnji rok za isplatu nakon prestanka radnog odnosa. (Mišljenje Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalne politike, br. 011-00-985/2006-02 od 25.09.2006. godine).

Primer Rešenja o otkazu ugovora o radu usled ekonomskih i organizacionih promena:

Broj:

Dana:

Na osnovu člana 179. tačka 9. i člana 158. a u skladu sa članom 192. Zakona o radu ("Sl. glasnik RS" br. 24/2005, 61/2005, 54/2009 i 32/2013), direktor društva _____, dana _____ godine, donosi sledeće

R E Š E N J E

Zaposlenom _____, iz _____, ul. _____, na poslovima _____ u društvu _____ otkazuje se Ugovor o radu br. _____ od dana _____ godine usled ekonomskih i organizacionih promena, pošto je isti određen kao zaposleni za čijim je radom prestala potreba.

Zaposlenom se otkazuje ugovor o radu sa danom _____ godine kada mu prestaju i sva prava i obaveze iz radnog odnosa.

Zaposleni ima pravo na otpremninu u skladu sa članom 158. Zakona o radu, u iznosu od _____ dinara.

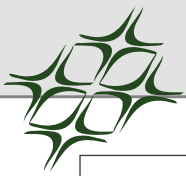
Zaposleni ima pravo, u roku od 30 dana od dana dobijanja ovog rešenja, da se javi nadležnom organu za zapošljavanje radi ostvarivanja prava u skladu sa propisima o zapošljavanju.

O B R A Z L O Ž E N J E

Zaposleni je dana _____ godine zaključio Ugovor o radu br. _____, na osnovu koga poslove _____ u društvu.

Dana _____ godine izvršena je izmena pravilnika o organizaciji i sistematizaciji poslova u društvu. Na osnovu izvršene izmene smanjen je broj izvršilaca na poslovima _____ u društvu, pa je zaposleni određen kao zaposleni za čijim je radom prestala potreba usled ekonomskih i organizacionih promena.

Nastavak na 7. strani

U društvu nema potreba za otvaranjem novih radnih mesta na kojima zaposleni može raditi, niti postoje poslovi koji bi mogli da se ponude zaposlenom u nižem stepenu stručne sprema koji odgovaraju njegovom zanimanju. Polazeći od potreba procesa rada kod poslodavca nema mogućnosti da se zaposlenom obezbedi prekvalifikacija za obavljanje drugih poslova, niti skraćeno radno vreme.

Zaposleni ostvaruje pravo na otpremninu u visini utvrđenoj članom 158. Zakona o radu, u visini od trećine zarade zaposlenog za svaku navršenu godinu rada u radnom odnosu za prvih 10 godina provedenih u radnom odnosu i četvrtinu zarade zaposlenog za svaku narednu navršenu godinu rada u radnom odnosu preko 10 godina provedenih u radnom odnosu, što iznosi _____ dinara.

Sledstveno izloženom valjalo je doneti rešenje kao u dispozitivu.

POUKA O PRAVNOM LEKU: Protiv ovog rešenja imenovani zaposleni ima pravo da pokrene spor kod nadležnog suda u roku od 90 dana od dana prijema ovog rešenja.

Rešenje dostaviti:

1. zaposlenom,
2. nacionalnoj službi za zapošljavanje,
3. nadležnom Fondu PIO zaposlenih
4. dosije zaposlenog. ■

Direktor

Háló Vajdasági Fejlesztési Alapítvány - Szabadka
Vojvođanska Fondacija za razvoj "Halo" - Subotica
Development Foundation of Vojvodina Halo - Subotica

Age Mamužića 11, Subotica - Szabadka
Tel.: +381 24 557 015, Fax: +381 24 555 775
office@vfhalo.eu

Izdanje podržali:

**Közgazgatási és
Igazságügyi
Minisztérium**

Preduzetnički informator

Broj Dec/1-2013

**Bitne informacije za
preduzetnike, d.o.o. i
poljoprivredne
proizvođače**

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad
334.72
PREUZETNIČKI informator = Vállalkozói tájékoztató /
glavni urednik Tivadar Bunford. - 2013, Dec/ 1-2013. - Subotica :
Vojvođanska Fondacija za razvoj "Halo", 2013.- - 30 cm
Mesečno. - Tekst na srp. i mađ. jeziku
ISSN 2217-9623
COBISS.SR-ID 272563463

**Ovde možete
čitati komentare i
objašnjenja važnih zakon-
skih promena odnosno propisa
koja će olakšati vaše poslovanje!**